

Wet natuurbescherming

Aanleiding

- Evaluatie natuurwetgeving 2006-2008: vereenvoudiging wenselijk
- Kabinet Rutte I: Europese verplichtingen uitgangspunt
- Kabinet Rutte II: bijdrage aan biodiversiteit, geharmoniseerde kaders en een goede aansluiting bij EU-regels.

Wet natuurbescherming

Proces

- Augustus 2012 bij de Tweede Kamer ingediend (Rutte I).
- Juni 2014: nota van wijziging (Rutte II). Regeerakkoord: het wetsvoorstel wordt na aanpassing doorgezet.
- 1 juli 2015: aanvaarding Tweede Kamer.
- 15 december 2015: aanvaarding Eerste Kamer.
- Mei 2016: voorhang ontwerp-uitvoeringsregelgeving bij parlement

- Inwerkingtreding is voorzien op 1 januari 2017.

Uitgangspunten

1. Bescherming natuurwaarden, Europese verplichtingen centraal
2. Decentralisatie bevoegdheden en taken naar provincies
3. Aansluiting bij het omgevingsrecht

Bescherming van gebieden 1

- Hoofdstuk 2 wet: bescherming Natura 2000-gebieden.
- Aanwijzing van gebieden door de Minister van Economische Zaken (art. 2.1). Op basis van ecologische criteria Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Plus: instandhoudingsdoelstellingen.
- Beheerplan (art. 2.3): programma.
- Vergunningplicht (art. 2.7 en 2.8):
 - projecten met mogelijk significante gevolgen: "nee-tenzij", passende beoordeling, zonodig "adc-toets" (art. 6 lid 3 Hab.RI).
 - andere handelingen met mogelijk verslechterende of significant verstorende gevolgen: lichter regime: afweging belang natuur en sociale, economische belangen (passende maatregel).
 - (NB: *geen lex silencio*)
- Aanschrijvingsbevoegdheid.

Bescherming van gebieden 2

Decentralisatie:

- Hoofregel: Gedeputeerde staten zijn bevoegd gezag beheerplan, vergunningverlening, aanschrijvingsbevoegdheid, gebiedsbeperkingen.

Aansluiting omgevingsrecht

- Beheerplan kan onderdeel zijn van ander plan of programma (artikel 2.3, vijfde lid).
- Natuurtoets kan onderdeel zijn van omgevingsvergunning. Dan geen aparte Natura 2000-vergunning (artikel 2.7, vijfde lid).

Voorzieningen praktijk

- Beheerplannen: vrijstelling vergunningplicht (art. 2.9, eerste lid).
- Programmatische aanpak (art. 1.13).

5

Ministerie van Economische Zaken
9 juni 2016

Bescherming van gebieden 3

Andere gebiedscategorieën

- Voor realisering Europese eis van gunstige staat van instandhouding moeten meer gebieden worden beschermd dan alleen Natura 2000-gebieden. Dit is het Natuur Netwerk Nederland; vroeger EHS.
- Verantwoordelijkheid provincies (artikel 1.12).
- Planologische bescherming. Geen regels in deze wet.

- Natuurbeleid is gedecentraliseerd naar provincies. In dat kader kunnen zij ervoor kiezen aanvullende gebieden te beschermen (aanvullend op Natura 2000/Natuur Netwerk Nederland).
- Dergelijke gebieden worden "Bijzondere provinciale natuurgebieden of landschappen" genoemd (art. 1.12, derde lid).
- Bescherming via omgevingsrecht; niet via deze wet.

6

Ministerie van Economische Zaken
9 juni 2016

Bescherming van gebieden 4

- Beschermde natuurmonumenten. Nu twee regimes:
- (1) Natuurbeschermingswet 1998 (licht regime: beheerplan, vergunningplicht met open afweging tussen natuur en economie) en (2) Ruimtelijke bescherming als onderdeel van Natuur Netwerk Nederland.
- Na invoering nieuwe wet: alleen ruimtelijke bescherming (omgevingsrecht); geen apart regime meer.

Bescherming van soorten 1

1. Vogels (par. 3.1 wet): de beschermingsverboden en ontheffingsgronden zijn één-op-één overgenomen van de Vogelrichtlijn. (700).
 2. Dieren en planten van soorten van Europees belang (par.3.2 wet): de beschermingsverboden en ontheffingsgronden zijn één-op-één overgenomen van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn. (100).
 3. Overige dier- en plantensoorten (par. 3.3 wet) soorten zijn opgesomd in de bijlage bij wetsvoorstel (145). Enkele verboden, ruime ontheffingsgronden (vergeleken met richtlijnen).
- Alleen opzettelijke handelingen verboden.
 - Uitvoering CITES-verordening (par.3.8 wet). Rechtstreeks werkende verordeningen.

Bescherming van soorten 2

Actieve soortenbescherming

- EU: plicht om actieve maatregelen om soorten te beschermen.
- Provincies dragen zorg voor het treffen van maatregelen (inspanningsverplichting) (art. 1.12).
- Regie: afspraken Rijk en provincies en gezamenlijke monitoring; in uiterste geval instrumenten interbestuurlijk toezicht.

Decentralisatie

- Ontheffing van gedeputeerde staten.
- Tegemoetkoming schade (Faunafonds): taken naar provincies.

Aansluiting omgevingsrecht

- Natuurtoets kan via omgevingsvergunning.

Schadebestrijding, populatiebeheer en jacht 1

- De jacht door jachthouder in zijn jachtveld (op basis van jachtrecht): fazanten, wilde eenden, houtduiven, hazen, konijnen.
- Voor de bestrijding van schade door grondgebruikers is voorzien in een landelijke lijst van schadeveroorzakende soorten en in een provinciale lijst.
- Voor populatiebeheer verlenen gedeputeerde staten ontheffing van de soortenbeschermingsverboden aan faunabeheereenheden, op basis van faunabeheerplan.

- Wet: versterking maatschappelijk verantwoorde en transparante uitoefening jacht en schadebestrijding (amendement VVD/PvdA).
Nieuwe elementen:
- Faunabeheerplan verplicht voor de jacht en schadebestrijding;

Schadebestrijding, populatiebeheer en jacht 2

- Verplichte deelname jagers aan een wildbeheereenheid (groep van samenwerkende jagers);
- Verplichting jagers om afschotgegevens te melden aan de faunabeheereenheid;
- Verplichting faunabeheereenheid om het faunabeheerplan openbaar te maken;
- Verplichte deelname in het bestuur van de faunabeheereenheid van minstens twee maatschappelijke organisaties die het duurzaam beheer van wildpopulaties tot doel hebben.

Houtopstanden en hout

- Plicht om voorafgaand aan kappen van boom buiten bebouwde kom kennisgeving te doen, en te herbeplanten (art. 4.2). Zelfde regime Boswet.
- Bevoegd gezag: gedeputeerde staten.
- Vrijstelling voor gedragscodes.

Overig

Doelbepaling

- Wet voorziet in een doelbepaling (artikel 1.8a):
 - a) het beschermen en ontwikkelen van de natuur en het behoud en herstel van de biodiversiteit, en
 - b) het beheer, gebruik en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies
- Wet noemt hierbij expliciet intrinsieke waarde als één van de beweegredenen voor bescherming en ontwikkeling van de natuur.

Relatie Omgevingswet

- Het omgevingsrecht bevat nu tal van wetten (w.o. Wet Ruimtelijke Ordening, Wet milieubeheer). De Omgevingswet vervangt al deze wetten (2019). De Omgevingswet is een kaderwet.
- Het instrumentarium van de Wet natuurbescherming sluit aan op de Omgevingswet: natuurtoets in omgevingsvergunning; beheerplan in omgevingsprogramma; natuurvisie in omgevingsvisie; gelijke regeling programmatische aanpak.
- Het kabinet heeft afgesproken dat de natuurwetgeving zal opgaan in de Omgevingswet, via een "aanvullingswet natuur" en "aanvullingsbesluit natuur"; in 2019, wanneer Omgevingswet in werking treedt.
- Dit zal een technische exercitie zijn: de natuurwetgeving is al gemoderniseerd via de Wet natuurbescherming.
- Naar verwachting november 2016 consultatie aanvullingswetsvoorstel.